

політичну організацію економічно пануючого класу рабовласників. Другий тип держави - феодальний. Третій - буржуазний, що припускає приватну власність на засоби виробництва. Четвертий тип - соціалістична держава, де панує суспільна власність і влада трудящих. Ще один тип держави по теорії Маркса - перехідна держава, тобто різновид держави в рамках того самого історичного типу, де панують відразу кілька класів.

За цивілізаційного підходу навпаки: більше спираються на своєрідність культури, релігії, етнічна самосвідомість, економіку, але, не зводячи її в ранг єдино можливого підходу до даного питання.

Цивілізаційний підхід обґрунтовується ідеєю єдності, цілісності сучасного світу, пріоритетом загальнолюдських цінностей, а цивілізація розуміється як базується на розумі та справедливості поділу матеріальних і духовних досягнень суспільства, що знаходиться поза рамками конкретних соціальних систем. Такий підхід ігнорує важливі подання історичного матеріалізму про провідну роль базису по відношенню до надбудови, про виділення способів виробництва і суспільно-економічних формацій як ступенів суспільного розвитку

Таким чином, відмінність цивілізаційного підходу від формаційного полягає в можливості розкриття сутності будь-якої історичної епохи через людину, через сукупність пануючих у даний період уявлень кожної особи про характер громадського життя, про цінності та мету її власної діяльності. Цивілізаційний підхід дозволяє бачити в державі не лише інструмент політичного панування експлуататорів над експлуатованими, але й найважливіший чинник духовно-культурного розвитку суспільства, ці два підходи, можуть стати підходящою основою для наукової класифікації держав.

Пустовойт А.А.

курсант 2 курсу ФПФПМГБ

ННПФПМГБВВ НАВС

Науковий керівник:

Крутевич М.М.

кандидат юридичних наук, викладач
кафедри кримінального права НАВС

ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ЯК ВИД ПОКАРАННЯ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

Актуальність досліджуваного питання зумовлена тим, що покарання є заходом примусу, що застосовується від імені держави за вироком суду до особи, визнаної винною у вчиненні злочину, і полягає в передбаченому законом обмеженні прав і свобод засудженого.

Метою покарання є кара, виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами.

Позбавлення волі як вид кримінального покарання є правовим наслідком вчинення злочину і відповідно до кримінального законодавства (ст. 63 КК) полягає в ізоляції засудженого та поміщення його на певний строк до кримінально-виконавчої установи. При цьому особа обмежується у праві обирати рід (вид) занять і місце проживання, користуватися жилими приміщеннями й іншим майном. Крім цього, на засудженого покладається новий специфічний юридичний обов'язок — виконувати вимоги режиму, встановлені законом у місцях позбавлення волі.

Розглядаючи поняття "позбавлення волі", потрібно визначити сутність і зміст цього виду покарання. Під сутністю звичайно розуміється те головне, що характеризує предмети, їх внутрішню найважливішу сторону, їх основу, глибинні процеси, що відбуваються в них, а під змістом — те, що розкриває сутність. Сутність покарання у вигляді позбавлення волі виражається в карі, а різні елементи кари, про які вже йшлося, і є його змістом.

Позбавлення волі встановлюється на строк від одного до п'ятнадцяти років, за винятком випадків, передбачених Загальною частиною КК.

Об'єктом досліджуваного питання є система кримінальних покарань за КК України.

Предметом досліджуваного питання є позбавлення волі як вид покарання за КК України.

Сучасна система покарань за КК України включає в себе 12 видів покарань:

- 1) штраф;
- 2) позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу;
- 3) позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;
- 4) громадські роботи;
- 5) виправні роботи;
- 6) службові обмеження для військовослужбовців;
- 7) конфіскація майна;
- 8) арешт;
- 9) обмеження волі;
- 10) тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців;
- 11) позбавлення волі на певний строк;
- 12) довічне позбавлення волі.

Застосування позбавлення волі на певний строк розраховане на певний ефект - мають бути досягнуті цілі цього покарання, які визначають можливість і необхідність його призначення. До елементів кари належать, насамперед, позбавлення засудженого особистої свободи, права вільного пересування, вибору місця проживання, характеру і роду занять за своїм розсудом, обмеження права обирати спосіб життя.

Відповідно до ст. 102 КК України покарання у виді позбавлення волі особам, які не досягли до вчинення злочину вісімнадцятирічного віку, може бути призначене на строк від шести місяців до десяти років, крім випадків,

передбачених пунктом 5 частини третьої цієї статті. Неповнолітні, засуджені до покарання у виді позбавлення волі, відбувають його у спеціальних виховних установах.

Покарання у виді позбавлення волі призначається неповнолітньому:

- 1) за вчинений повторно злочин невеликої тяжкості - на строк не більше одного року шести місяців;
- 2) за злочин середньої тяжкості – на строк не більше чотирьох років;
- 3) за тяжкий злочин - на строк не більше семи років;
- 4) за особливо тяжкий злочин - на строк не більше десяти років;
- 5) за особливо тяжкий злочин, поєднаний з умисним позбавленням життя людини, - на строк до п'ятнадцяти років.

Покарання у вигляді позбавлення волі не має на меті спричинення фізичних страждань або приниження людської гідності. Відбування позбавлення волі супроводжується залученням засудженого до суспільно корисної праці, виховної роботи, загальноосвітньої та професійної підготовки, які максимально використовуються в боротьбі за відродження людини.

Таким чином, позбавлення волі — це поєднаний з виправним впливом захід державного примусу, який полягає в тому, що особа на підставі вироку суду, який набрав чинності, визнається винною у вчиненні злочину, ізольовується від суспільства шляхом поміщення до УВП, підлягає правовим обмеженням, набуває стану судимості, що тягне за собою ряд невігідних для неї наслідків після звільнення від відбування покарання.

Кушніров О.В.

курсант 2 курсу ФПФПВВ
ННПФМГБВВ НАВС

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ ОПТИЧНИХ ПРИЦІЛІВ, ЗАСОБІВ НІЧНОГО БАЧЕННЯ ТА ДАЛЬНОМІРІВ

У доповіді розглянута історія виникнення та розвитку механічних, оптичних, голографічних, коліматорних прицілів, тепловізорів, далекомірів та засобів виявлення оптичних приладів, їх принцип дії та особливості.

Досвід показав, що дистанція бою у локальних війнах ХХ ст. варіюється від 100 до 800 м. Солдат на близьких відстанях може наводити зброю в ціль і без допоміжних прицільних пристосувань. Але на середніх та великих дистанціях важко вести ефективну стрільбу без збільшувальних приладів (прицілів). Тема є актуальною в зв'язку із зменшенням дистанцій бою (переважно бій ведеться у містах), достатньо великих, щоб викликати труднощі у прицілюванні, та недостатньо великими, щоб було доцільно використовувати оптичні приціли із великою кратністю збільшення.